

ROSA ET CRUX

Nro 3, marraskuu 2005, 8 vuosikerta

FILOSOFIAA - MYSTIIKKA - TIEDETTÄ - KULTTUURIA

Ruusuristin Veljeskunta AMORCin Jäsenlehti

Psyykkiset kokemukset ja mystiikka	4
Talvipäivänseisaukseen liittyvistä rituaalijuhlista	8
Mystiikan soveltaminen käytäntöön	20
Smaragditaulu	28

© Copyright 2005

**Ruusuristin Veljeskunta
AMORC-SUOMI**

PL 1342, 00101 HELSINKI

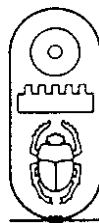
Sähköposti: amorc@amorc.fi

Internet: www.amorc.fi

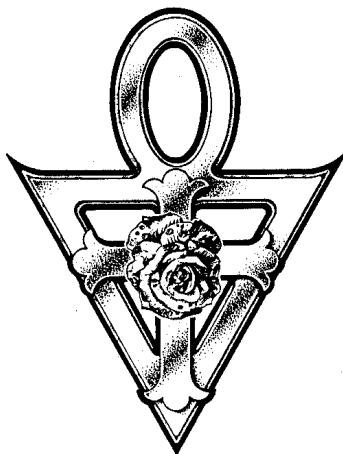
Kaikki oikeudet pidätetään

Päätoimittaja: Lea Sirén
Kannen kuva: Tero Kinnunen
Paino: Toiprint, Sääksjärvi

*Lehden artikkelit eivät välttämättä kuvaa
Ruusuristin Veljeskunta AMORCin kanta,
jolloin niistä vastaa kirjoittaja*

Mikä Ruusuristin Veljeskunta AMORC on?

Ruusuristin Veljeskunta on kansainvälinen ja yhteisö, johon kuuluu jäseninä naisia ja miehiä lähes kaikista maista. Veljeskunta on kerännyt ja säilyttänyt vuosisatojen ajan vanhaa ja ajatonta viisautta. Veljeskunta ei ole uskonnollinen eikä poliittinen. Sen tehtävänä on välittää hallussaan olevaa viisautta. Päämääränä on, että jokainen oppii elämään tasapainossa itsessään olevien luovien ja rakentavien voimien kanssa niin omaksi parhaakseen kuin ihmiskunnankin hyväksi.

HALUATKO LISÄÄ TIETOJA?

Pyydä esitteemme osoitteella:

Ruusuristin Veljeskunta AMORC

PL 1342, 00101 HELSINKI

tai kerro osoitteesi puhelinvastaajaamme:

03-3753762

tai ota yhteys sähköpostitse:

amorc@amorc.fi

Internet: www.amorc.fi

TOIMITUKSESTA

Talvilepoon valmistautuminen alkaa almanakan mukaan näihin aikoihin. Luonto näyttää siitä joitakin merkkejä, mutta syksyn sateet ja tuulet ovat meiltä lähes puuttuneet. Olemme saaneet nauttia kauniista syksystä. Nauttiminen saattaa olla väärä sana ainakin, jos sen perustana on väitetty ilmakehän lämpeneminen. Se, mikä meillä tuntuu nyt hyvältä, ei ole sitä koko maapallo huomioon ottaen. Ihmiset elävät yhdellä ja samalla pallolla. Jos todella on kyse ilmakehän lämpiämisestä, jonka ihmisen sanotaan aiheuttaneen, ihminen on jossain vaiheessa unohtanut syyn ja seurauksen lain ja on nyt seurauksien edessä. Aika näyttää, ratkaiseeko ihminen tämän asian vai ratkaiseeko sen maapallo.

AJATUSTEN MAHTI

- * Jos ajattelet olevasi lyöty – sinä olet.
- * Jos ajattelet ettet uskalla – et uskalla.
- * Jos haluaisit voittaa, mutta ajattelet ettet pysty - on miltei varmaa ettet pystykään.
- * Jos ajattelet häviäväsi, olet jo hävinnyt, sillä menestys alkaa ihmisen tahdosta.
- * Ajattele suuria ja saavutuksesi kasvavat - ajattele pieniä ja pysyt aina alhaalla.
- * Ajattele pystyväsi ja pystyt. Kaikki lähtee sinun omista ajatuksistasi.
- * Jos ajattelet olevasi voittamaton – olet sitä.
- * Sinun on varmistuttava itsestäsi ennen kuin voit voittaa palkintoja.
- * Elämän taistoja eivät aina voita vahvimmat ja nopeimmat, vaan ennemmin tai myöhemmin voiton vie hän, joka voittoon uskoo.

Psyykkiset kokemukset ja mystiikka

Rosicrucian Forum
No 3, 2004

Oudot kokemukset askarruttavat ihmismieltä varsinkin, jos ne ovat erikoisia ja henkilökohtaisia. Kokeuksia saatetaan pitää taianomaisina ja niille voidaan hakea mitä mielikuivituksellisimpia selityksiä. Ihmismieli kammoaa tyhjyyttä ja etsii vastausta kaikkiin kokemuksiin. Jos se ei löydä mieleistään syytä, se keksii sen. Miksi näin? Ehkäpä siksi, että tunnemme olomme turvalliseksi, kun tuntematon on tehty tutuksi. Usein tämä tuttu kuitenkin osoittautuu virheelliseksi.

Mitä unet ovat? Vanhoissa kirjoituksissa kerrotaan, miten voimakkaasti unet vaikuttivat noiden aikojen ihmisten ajatuksiin ja tekoihin. Unikokemukset saattoivat olla hämmentäviä, selittämättömiä ja toisinaan pelottaviakin. Unia tuottavia ”mekanismeja” ei osattu selittää. Uni-ilmiöihin tuntui liittyvän jotain tuonpuoleista. Kirjoituksissa oletetaan, että unet viittasivat ihmisen sisäiseen elämään ja niihin tekijöihin tai luonteenpiirteisiin, joita ihmiset

pitivät itsensä kaksoispuolina. Tämä heidän kaksoisolemuksensa sisäinen tekijä oli tuonut uneen siinä ilmenneen yliluonnollisuuden. Ylipäättään kaikkien unien ajateltiin olevan yliluonnollisia.

Primitiivisten kansojen keskuudessa pidettiin monenkaltaisia mielen muutoksia ja epänormaaleja toimintoja samalla tavalla yliluonnollisina. Epileptisen kohtauksen lamaannuttama ihminen voi tuottaa epämääräisiä ääniä ja hänen ajateltiin ilmentävän jumalan puhetta. Transsiin menevien uskottiin olevan transsin aikana yhteydessä jonkin yliluonnollisen olennon mieleen. Profeetta Muhammed, kuten monet muutkin uskontojen perustajat, vaipuivat usein transsitilaan. Heidän transsinaikaiset puheensa kirjoitettiin tarkkaan muistiin, koska jumalan ajateltiin puhuvan heidän kauttaan.

Delfoin oraakkelit istuivat kultaisilla kolmijalkaisella tuoleilla, jotka

oli sijoitettu kallion halkeaman päälle. Sieltä virtasi myrkyllisiä kaasuja. Oraakkelit hengittivät näitä kaasuja ja joutuivat jonkinlaiseen sekavuustilaan. He puhuivat epämääräisiä sanoja tai ääniä ja niitä pidettiin vastauksina kysymyksiin, joita papit olivat esittäneet kysyjien puolesta. Papit tulkitsivat annetut vastaukset kysyjille oraakkeliin vastauksina. Antiikin ihminen piti näitä ennustuksia

jumalallisena johdatuksena.

Transsitilassa tai itsehypnoosin alaisena tapahtuvaa kielilläpuhumista pidetään armolahjana, millä tarkoitetaan erityistä jumalallista kykyä. Joissakin hyvin uskonnollisissa tilanteissa ihmiset saattavat joutua itsehypnoosin valtaan, jonka uskotaan olevan jumalallisen ohjauksen alaisena. Toisin sanoen oletetaan, että näiden ihmisten tuottamat erilaiset ään-

telyt ja huudahdukset ovat yliluonnollisia ilmiöitä. Uskotaan, että Jumala puhuu tai toimii näiden ihmisten persoonan kautta.

Outojen tai epätavallisten tunnetilojen, masennuksen, äärimmäisen kiihkön tai yleisten hermostollisten sairauksien ja niiden vaikutusten on usein ajateltu olevan yliluonnollista alkuperää. Jotkut pitävät epätavallisia fyysisiä ilmiöitä vaikutuksineen mystistä tai yliluonnollista alkuperää olevina. Meissä itsessämme on psyk-

kisesti ilmentyviä toimintoja, joita ei millään tavalla tulisi pitää yliluonnollista alkuperää olevina. Tämä on huomattava erityisesti silloin, jos ihminen liittyy termin mystinen jokaiseen kokemukseen, joka ei ole ulkoisin aistein havaittavissa. Useimmat tunne- tai mielentapahtumamme eivät ole yliluonnollisia, jos sillä termillä tarkoitamme, että niiden lähde on kosminen tai jumalallinen.

Jotkut saattavat pitää silmän retinaalisia jälkikuvia yliluonnollisina ilmiöinä, jota ne eivät ole. Jos ihminen katsoo kauan valkoista valoa ja sen jälkeen kääntää päänsä pois päin valosta sulkien silmänsä, hän voi kokea kirkkaan valon geometrisiä kuvioita verkkokalvollaan. Lisäksi ihmisen sisäkorva voi tuottaa erilaisia vierasta ääntä, kuten surinaa, vinkunaa ja kohinaa, jota saatetaan pitää jonkin yliluonnollisen aiheuttamana. Molemmat ilmiöt ovat täysin luonnollisia fyysisiä ilmiöitä.

Todellinen mystinen kokemus eroaa kaikesta siitä, minkä liitämme fyysiseen maailmaan. Se on täysin omanlaisensa tietoisuuden tila. Mystinen tarkoittaa persoonallista ja syvää yhdentymistä Absoluuttiin.

Oma tietoisuutemme kertoo mitä pidämme Jumalana, Universaalina Mielenä tai mitä muuta sanaa käytämmekin siitä, mikä on äärimmäinen, kaikenkäsittävä todellisuus. Tämä näköalasta tietoisuutta on sanoin mahdotonta kuvata.

Itse, ego, saa erilaisen muodon mystisen tilan aikana. Tuolloin itsen kuvataan olevan irtaantunut ja vapaa kaikesta fyysisestä, objektiivisestä todellisuudesta tai siltä tuntuu ihmisestä, jolla on ollut mystinen kokemus. Ego ei aisti painon, paineen tai lämpötilan tuntemuksia eikä myöskään ääniä, makuja ja hajuja. Kyseessä on täydellinen ulkoisten aistimusten puuttuminen.

Tietoisuus fyysisestä ympäristöstä tuntuu olevan täysin poissa tai pikemminkin, se ei lainkaan hahmotu todellisen mystisen kokemuksen aikana. Myöskään tietoisuutta fyysisestä maailmasta ei ole. Olemisessa vallitsee paradoksaalinen tunne täydellisestä rauhasta ja samaan aikaan ekstaasin, kaiken käsittävän kokonaisuuden ja yhteyden tunne kaikkeen olevaan. Erillisyyden tunne häviää. Tuntee olevansa osa kaikkea kokonaisuutta ja kuitenkin

kaan ei ole mitään erillistä identiteettiä, jolla se tunnistettaisiin. Vertauksena voimme sanoa, että on ikään kuin pala palapelissä mutta kuitenkin tuntematta olevansa yksi palapelin pala.

Mystisen kokemuksen jälki vaikutelmat ovat monenlaisia ja kuitenkin ne ovat keskenään samankaltaisia. Ihminen voi saada nerokkaan oivalluksen, vaikutelman syvällisestä ymmärtämisestä tai uudenlaista tietoa. Voi saada selvyyttä moniin itseä aiemmin askarruttaneisiin kysymyksiin. Tuntuu, että ymmärtää jostain sellaista, jota ei aiemmin tajunnut. Voi myös syntyä uudenlaisia käsityksiä moraalista tai uutta varmuutta. Tämä ilmenee itseluottamuksena, jolloin vastaan tulevat vaikeudet on helpompi kohdata.

Entä sellaiset ilmiöt kuin tietoisuuden projektio, tietoisuus toisten projektioista, mentaalinen ajatusten siirto tai henkiparantaminen? Ovatko ne mystisiä kokemuksia? Usein niitä pidetään mystisinä, koska ne liittyvät tietoisuuden korkeampiin tasoihin, jotka ovat korkeampia kuin objektiiviset ja subjektiiviset tilat.

Sanaa mystinen on käytetty kaikenkattavana nimityksenä yleisiin psyykkisiin ilmiöihin viittaavista tapahtumista.

Intuitiiviset vaikutelmat, ennakoavistukset ja – varoitukset ovat epätavallisia kokemuksia, joita virheellisesti pidetään mystisinä. Ne kuitenkin ovat ihmisen psyyken alaan tai sisäiseen kosmiseen älyyn kuuluvia ja ovat yhteydessä fyysisen olemukseen.

Elä niin kuin eläisit jo toista kertaa ja ensi kerralla olisit tehnyt kaiken juuri niin väärin kuin nyt olet oikeissa tehdä.

- Viktor E. Frankl

Talvipäivänseisaukseen liittyvistä rituaalijuhlista

G. Spencer, SRC
Rosenkorset 4, 2004

Talvipäivänseisaus on pohjoisella pallonpuoliskollamme 21. päivänä joulukuuta. On kiintoisaa pohtia tämän tapahtuman merkitystä ja vaikutusta, sillä ihmisinä olemme läheisessä yhteydessä luonnon kiertokulkuun. Kaikki luotu on yhtä ja yhden alueen toiminta vaikuttaa kaikkien muuhun. Olemme maata ja maa on meitä. Olemme yhteydessä maapallon biorytmiin ja reagoimme pallomme jatkuvaan yön ja päivän kiertoon. Tästä syystä meihin vaikuttavat esimerkiksi ilmasto-olosuh-

teiden muutokset ja kunakin aikana saamamme auringonvalon määrä.

Luonnon päiväntasaus- tai päivänseisauksetapahtumat vaikuttavat meihin. Olemme aina pitäneet niitä omaa luontoamme vastaavina tapahtumina. Perinteisten kulttuurien uutta alkua tai uuden syntymistä symboloivat vihkimysseremoniat vietettiin tavallisesti juuri näitä luonnonkulkua vastaavina ajankohtina. Omassa kulttuurissammekin, jossa monet ovat etääntyneet irti luonno-

lisista juuristaan, on yhä tavallista viettää häitä keväällä, perinteisesti hedelmällisyydelle kuuluvana aikana, jolloin luonto itse valmistautuu uuteen elämäntiertoon.

Seuraavassa on tarkoitus pohtia talvipäivänseisauksiritu-

aaleja, joihin liittyvää aineistoa on paljon pohjoisella pallonpuoliskolla. Aluksi määrittelimme lyhyesti vuoden kiertokulun tapahtumat, joita ovat talvipäivänseisaus, kevätpäiväntasaus, kesäpäivänseisaus ja syyspäiväntasaus.

Talvipäivänseisaus- Valon alkusynty

Talvipäivänseisaus on 21. joulukuuta pohjoisella ja 21. kesäkuuta eteläisellä pallonpuoliskolla. Vuoden pisimmän yön jälkeen seuraa vuoden lyhin päivä, johon liittyy äkillinen muutos. Päivät alkavat pidentyä ja yöt lyhentyä. Mytologisesti tapahtumaa voidaan pitää valon prinssiipin alkusynnyn tai hedelmöittymisen hetkenä tai luonnon, aurinkojumalan tai eri kulttuureissa palvottujen vastaavien mytologisten symbolien uudistumisena. Uudistava kehitys alkaa, vaikka yöt edelleenkin ovat päivää pidempiä. Päiväajan pituus kasvaa. Auringonjumalan voima kasvaa niin kuin lapsi äidin kohdussa kehitystään jatkaen. Luonto on herännyt.

Kevätpäiväntasaus- Auringonjumalan synty

Kevätpäiväntasaus on suunnilleen 21. maaliskuuta pohjoisella pallonpuoliskolla ja 21. syyskuuta eteläisellä pallonpuoliskolla. Päivä ja yö ovat yhtä pitkiä ja valo on lopultaikin voittanut pimeyden. On aurinkojumalan syntymäpäivä. Tästä lähtien päivät pidentyvät edelleen ja yöt lyhentyvät. Se tarkoittaa, että valo on saamassa vallan pimeydeltä. Luonto kukoistaa ja uusi elämä alkaa kehittyä.

Kesäpäivänseisaus- Manalan jumalan alkusyn- ty

Kesäpäivänseisaus on keskimäärin 21. kesäkuuta pohjoisella ja 21. joulukuuta eteläisellä pallonpuoliskolla. On vuoden pisin päivä ja vuoden lyhin yö, jolloin pimeyden ja levon voimat alkavat jälleen toimia. Kesäpäivänseisaus merkitsee aurin-
gonjumalan alkavaa horroksen,

unen ja levon aikaa. Samanaikaisesti herää alisen maailman jumala ja ryhtyy valmistautumaan hallitsemaan luontoa. Päivät ovat edelleen öitä pitempiä, yöt pitenevät hiljalleen. Tämä on valmistautumista luonnon kuoleman, unen ja levon aikaan.

Syyspäiväntasaus- Manalan jumalan synty

Syyspäiväntasaus on keskimäärin 21. syyskuuta pohjoisella ja 21.

maaliskuuta eteläisellä pallonpuoliskolla. Päivä ja yö ovat tuolloin yhtä pitkiä. Tämän jälkeen päivät lyhenevät lyhenemistään ja yöt pitenevät. Syyspäiväntasaus tarkoittaa Manalan jumalan syntymistä. Tämä jumala on pimeyden, unen ja levon symboli. Pimeys voittaa elämän ja valon. Luonto valmistautuu lepäämään. Elämä on hiljentynyt ja se odottaa uudistumistaan. Puut ovat lehdettömiä ja luon-

to lepää. Koska myös Manalan jumala haluaa koristautua, on joitakin tässä vaiheessa kukkivia kukkia. Pääasiassa kaikki elämä on lepotilassa ja sen aikana Manalan jumala saa hiljalleen vallan itselleen. Sen mahti kestää kolme kuukautta aina siihen asti kunnes vuoden pyörä on saavuttanut talvipäivän seisauksen, luonnon uudistumisen ja uuden vaiheen alkamisen ajan.

Vuodenaikojen vaihteluun liittyvät juhlat

Kautta historiansa ihmiset ovat innolla viettäneet auringonjumalan ja valon syntymistä pitkän talvipimeyden jälkeen. Alussa oli luultavasti kyse siitä, että ihmiset vaistomaisesti

pitivät yötä kaaoksen, kuoleman ja tiedostamattoman symbolina ja siksi he juhlivat auringon kasvavaa valoa rakkauden, järjestyksen, elämän ja tietoisuuden symbolina.

Euroopan pohjoisten kansojen talvipäivänseisaukseen liittynyt joulu oli pyhitetty kuolleiden ja elämän paluun juhlaiksi. Kuoleman ja uudelleensyntymisen käsitteet liitettiin rituaalisesti yhteen. Pidettiin luonnollisena, että hedelmällisyydenjumaluuden vastapuoli on kuolemanjumala. Intian Holikan (saksan rouva Holle) alkuperäinen muoto oli puu, joka symboloi sekä kuolemaa että elämää. Kuolemanjumala Odin liittyi maanviljelyyn. Euroopassa sekä muuallakin maailmassa vietettiin tärkeimpiä hedelmällisyysjuhlia samanaikaisesti kuolleita kunnioittavien juhlien kanssa.

Germaanisille kansoille joulu edusti sitä ratkaisevaa hetkeä, jolloin vuosi ”rakennettiin uudestaan.” Siksi vainajat tulivat lähelle elossa olevia, koska he omaehtoisesti lähestyivät kaikkea, mikä oli saamassa uutta elämää. Kun elävät koontuivat vahvistamaan auringon jälleensyntymää varten tarvittavaa

energiaa ja kuolleet voivat hyötyä näistä elävöittäväistä voimista varmistukseen jatkuvan olemassaolonsa. Pohjoiset kansat viettivät joulua suurin juhla-aterioin. Heille joulun oli häiden ja hautajaisten aikaa. Pohjoinen joulupuu oli alun perin karstittu, vain ylimmät neulaset olivat jäljellä. Tätä puuta käytettiin sekä häissä että hautajaisissa.

Rituaalit, joissa kasveilla on oma roolinsa, kertovat kasvimaailman heräämisestä. Kasveja käytettiin myös ihmisen elinvoiman lisäämiseen. Joissakin paikoin Eurooppaa haetaan vieläkin metsästä puu ja asetetaan keskelle kylää. Ihmiset voivat myös mennä metsään noutamaan vihreitä oksia ja täten varmistaa hyvinvointinsa. Ruotsissa kesäpäivänseisauksen, juhannuksen aikaan, pystytetään seppelein, nauhoihin, kukin ja lehdin koristettu juhannussalko. (Suomessa vastavasti juhannuskoivut, suom. huom.). Elämän uudistumista ei pelkästään juhlittu puiden tai juhannussalon avulla sillä myös ihmisen kuvia käytettiin ja niitä pidettiin inhimillisinä vastineina kasvimaailman voimalle.

Joulupuu, tämä auringon, luon-

non, ihmiskunnan ja koko kosmoksen uudelleensyntymisen symboli on sisällöllisesti pitkälle sama kuin keväeseen liittyvät puut. Näiden välistä eroa voidaan pitää alun ja syntymän välisenä erona. Uuden elämän alku kosmoksessa tapahtuu talvipäivänseisauksen aikaan, kun aurinko on saavuttanut eteläisimmän pisteensä ja alkaa matkata takaisin pohjoiseen. Luonnon tosiasiallinen syntyminen tapahtuu kevätpäivänseisauksen jälkeen, jolloin elämä alkaa saada näkyvää muotoaan.

Saturnaalit

Vanhan Rooman ajoilta ovat peräisin saturnalia-juhlat, jotka ajoittuivat talvipäivänseisauksen aikoihin. Tarkoitus oli juhlia Saturnuksen kultaista aikakautta. (Saturnus oli kasvillisuuden ja maanviljelyn jumala). Kyse oli hedelmällisyysjuhlista ja samalla ilmaistiin uuden luomiseen liittyvää kaaosta. Tavanomaiset arvot ja tavallinen elämänmalli pantiin päälle. Se oli aikaa, jolloin ihmisten kesken osoitettiin hyvää tahtoa, annettiin lahjoja, sodankäynti lopetettiin eikä mitään rangaistusta saanut panna täytäntöön. Kodit ja temppelit koristettiin lehvin ja jumal-

kuvin. Oletetaan lisäksi, että kolmenkymmenen päivän valmistelujen jälkeen myös ihmisiä saatettiin uhrata Saturnuksen ruumiillistumiseen liittyen.

Dies Natalis Solis Invicti

Dies Natalis Solis Invicti-juhlaa (Voittamattoman auringon syntymäpäivä) vietettiin myös 25. joulukuuta. Sol Invictus (voittamaton aurinko) oli persialaisen jumalan Mithran lisänimi. Mithraa palvottiin Roomassa yhtenä uskonnollisen valtiokultin jumalana. Vanhassa intialaisessa vedalaisessa jumalmaailmassa Mithra, päivän valo, yhdistettiin tuhatsilmäiseen yöhön, Varunaan. Mithra oli mytologinen luonnonjumala ja palvottu sankari. Vuosisatojen kuluessa Mithra osoitettiin hyvin sopeutumiskykyiseksi ja hänestä tuli monenlaisten arkkityyppisten projektioiden kohde.

Mithralaisuudessa on monia samoja piirteitä kuin kristinuskossa. Molemmissa on symbolinen ehtoolinen siunatun viinin kera, kaste ja syntien anteeksianto, sovitus, pelastus, sakramenttien kautta tapahtuva armo, henkinen uudestisyntyminen, ripille pääsy ja lupaus ikuisesta elämästä. Sekä mithralaisuus että kristinusko juhlivat vuodenaikoja ja astronomisia tapahtumia ja seuraavat aurinkomyytin yleistä mallia. Molemmat uskonnot ovat henkilökohtaisia ja moraalisia luonteeltaan ja siirtävät luonnossa tapahtuvat kamppailut ja uudistumiset ihmisiin. Mithran syntymää vietettiin talvipäivänseisauksen seutuun. Mithran uudelleen syntymä tapahtui kevätpäiväntasausten aikaan.

Kelttiläisen kulttuurin tammi- ja mistelirituaalit

Tammi ja sen rungolla kasvava misteli olivat vanhojen

kelttien pyhiä kasveja. Myös germaaneille ja slaaveille tammipuu oli pyhä. Roomalainen kirjailija Plinius, ensimmäiseltä vuosisadalta jKr. kertoo, että kelttien pyhät lehdot koostuivat tammipuista ja ettei mitään pyhää seremoniaa vietetty siellä ilman tammipuun lehtiä. Tammea pidettiin Jumalan puuna ja siksi kaikki siitä kasvava oli kotoisin taivaasta. Sana druidi on alun perin kreikkaa ja tarkoittaa tammen palvoja.

Misteliä kerättiin kuun eri vaiheiden aikoina. Tämä liittyi hedelmällisyysvoimiin, joiden ajateltiin asustavan näissä kasveissa ja joiden uskottiin olevan myös yhteydessä kuun eri vaiheisiin. Misteliä koottiin lisäksi kesäpäiväntasauksen, talvipäivänseisauksen ja kevätpäiväntasauksen aikoihin, minkä ajatellaan liittyneen aurinkoon. Mistelin jotkut ominaisuudet ovat vahvimmillaan vuoden pisimmän päivän auringon aikana ja lisäksi ne vahvistavat uudistumisvoimia lyhimmän päivän auringon aikaan.

Talven tulijuhlat

Talvipäivänseisaurusrituaaleihin kuuluu myös rovioiden polttaminen

luultavasti symbolisena toimintona palauttaa aurinko takaisin ja sytyttää elämän tuli uudestaan. Tapa on edelleen voimassa Uudessa Meksikossa ja Arizonassa, jossa meksikolaisamerikkalaiset ja pueblointiaanit polttavat omia rovioitaan talojensa edessä.

Edellä kerrottuihin juhliin liittyy kaksi aktiivista tekijää. Ensiksi: Kottiin tuodaan kasveja ja erityisesti aina vihantia kasveja siksi, että niissä on uudistavaa elämää, jota ne luovuttavat ihmisille. Toiseksi: Kun aurinko talvispäivänseisauksen ai-

kana saavuttaa matalimman kriittisen kohtansa ja kuolemanvoimilla näyttää olevan luonto kourissaan, ihmiset pyrkivät noutamaan takaisin auringon elämää luovan voiman. Elämän Puun ja luonnon uudistavien voimien edustajaa kutsutaan aktivoimaan uudistumisprosessia tiettyjen rituaalien avulla.

Kristinusko

On aivan luonnollista, että läpi aikakausien kulkenut kuolevan ja ylösnousevan jumalan myyttiin liittynyt arkkityyppinen malli on projisoitunut myös arkkityyppisen totuuden viimeiseen ilmentymään. Kristinusko pitää tärkeämpänä ihmisen henkistä uudestisyntymistä kuin luonnon jokavuotista uudestisyntymistä ja tällä tavoin se tähdentää tämän arkkityypin yleisen mallin erityispuolta. (Sanaa arkkityyppi on käytetty tässä Mircea Eliaden tavoin kuvaamaan sitä, miten ymmärtää maailmaa ja miten suhtautua pyhään).

Englannin sana Christmas merkitsee sananmukaisesti kristillistä messua, siis Kristuksen syntymän muistoksi vietettävää jumalanpalvelusta

ja uskonnollista seremoniaa. Toisaalta monet jouluun liittyvät rituaalit eivät ole pelkästään kristillisiä. Talvipäivänseisauksen ja kevätpäivänseisauksen sekä kristillisen kuva maailman rituaalien yhteys on aivan selvä. Ajatellaan vaikka seuraavia samankaltaisuuksia:

1. Puu, usein ikivihreä puu on uudistumisen ja kosmoksen vuosittaisen uudelleensyntymän symboli sen kaikissa muodoissaan. Puu joko jakaa hedelmällisyysvoimansa ihmisten kanssa tai se toimii yhdessä heidän kanssaan vihkiessään sen uuden, joka on luotu.

2. Puu symboloi kuolleiden maailmaa ja antaa uuden elämän vainajien sieluille, jotka koristavat sen oksia kimaltelevina taivaallisina valoina.

3. Nuoren miehen kuva, kasvilisuuden voiman inhimillinen vastakappale, samaistetaan puuhun, joka on yksi ylösnousevan jumalan hahmoista.

4. Saturnalia-juhlien jälkeen tapahtuneen ihmisuhrin tarkoituksena oli esittää kuolevaa ja ylösnousevaa jumalaa. Tapahtuma tuli esittää kolmenkymmenen päivän aikana. Tämä muistuttaa kristillistä myyttiä.

5. Asioiden tavanomaisen jär-

jestyksen hylkääminen uuden luomisen hetkeksi, mitä symboloi vihollisuuksien loppuminen, koulujen ja kauppojen sulkeminen siksi ajaksi.

6. Erilaisia hedelmällisyysrituaaleja, kuten suudelma mistelipuun alla.

Saksalaiset talonpojat sitoivat jouluaattona hedelmäpuita yhteen oljista tehdyillä köysillä. Kun puut olivat tällä tavoin keskenään naimisissa, ne tuottivat hedelmiä tulevana kesänä. Joulu oli hilpeää, hyvän tahtoisten ja hyvin valmisteltujen juhlien aikaa, koska kyseessä oli uuden luominen ja asioiden uusi järjestys.

Kristuksen syntymäajoista

Lähes neljänsadan vuoden ajan joulua vietettiin loppiaisen aikaan, 6. tammikuuta. Lännessä tätä ei kuitenkaan vietetty Jeesuksen syntymäpäivänä, vaan kolmen tietäjän Betlehemissä käynnin muistoksi. Läntisessä maailmassa Jeesuksen syntymää ei omana tapahtumanaan juhlittu ennen neljättä vuosisataa. Vain vähitellen idässä hyväksyttiin 25. joulukuuta Jeesuksen syntymäpäiväksi. Siellä tammikuun 6. päi-

vää oli aiemmin vietetty Vapahtajan fyysisen ja henkisen syntymän muistoksi. Sen, miksi Jeesuksen syntymäjuhlaa haluttiin viettää 25. joulukuuta, oletetaan johtuneen Rooman kirkon halusta siirtää huomio pois pakanallisista saturnaaleista ja Dies Natalis Solis Invicti- juhlista. Toisaalta todenmukaisempaa on, että 25. päivään joulukuuta liittyy tiettyä arkkityyppisyyttä, joten Jeesuksen syntymä loppujen lopuksi on sijoitunut tuohon aikaan. Vaikka uusi uskonto antaakin vanhoille tavoille uuden merkityksen, me ihmiset olemme silti sidoksissa tiettyihin totuttuihin tapoihimme. Emme voi tehdä muuta kuin pukea ne kömpelöön valepukuun, jos olosuhteet estävät meitä ilmaisemasta niitä sillä tavoin kuin olemme tottuneet.

Koska Kristus kuolevana ja ylösnousevana Jumalana välitti kuolematonmuuden sanomaa, hän itseltään selvästi sijoittui auringonkiertoon, luonnon kuolemaan ja uudelleenheräämiseen.

Myös kuunkierron suhde kuolemaan ja uudelleensyntymiseen liitettiin vähitellen auringon palaamiseen.

Molemmat syklit ilmaisevat samaa lakia ja ne ilmentyvät luonnon vastakkaisten polariteettien näytelmänä. Tämän arkkityypin projektiot ilmenevät tavallisesti taivaanjumalattaren synnyttämisen juhlena talvipäiväntasauksen aikaan ja siihen liittyvänä jumala-aurion iloisenä syntymätapahtumana. Kristus nimitti itseään ”Maailman valoksi”. Sunnuntaista, auringonpäivästä tuli kristinuskon Jumalan oma päivä. Tämä sopii hyvin malliin. Mithra syntyi 25. joulukuuta ja kerrottakoon, että myös Adonis, Bacchus, Osiris ja Buddha syntyivät samana päivänä.

Ns. aikakausten suunnitelma selittää, miksi Kristuksen syntyi 25. joulukuuta. Tämän teoria väittää varhaisten kristittyjen uskoneen, että luominen tapahtui kevätpäiväntasauksen aikaan, siis noin 21. maaliskuuta, jolloin luonto puhkeaa uuteen elämään ja jolloin päivä ja yö ovat yhtä pitkät. Kristus, pääsiäislam-

mas, uusi olento, hedelmöityi tuona päivänä. Tästä syystä hän syntyi 25. joulukuuta.

Mainittu teoria on ristiriidassa sen havainnon kanssa, että aurinko ”hedelmöityy” ratansa pimeimmässä kohdassa (talvipäivänseisaus) ja syntyy, kun luonto näyttää ensimmäiset uuden elämän merkit. Käsitys vastaa auringon päivittäistä kiertoa. Vanhat egyptiläiset eivät kuvanneet aurinkoa koskaan vastasyntyneenä, kun se alisesta maailmasta oli noussut horisontin tasolle. Aurinko oli selvästikin syntynyt yöllisen vaeluksensa kuudennen tunnin jälkeen.

Kun Ra näyttäytyi horisontissa, häntä tervehdittiin nuorena poikana tai skarabeena, mutta ei koskaan lapsena tai skarabeen toukkana. Saapa Kristuksen syntymä 25. joulukuuta minkä tahansa selityksen, on selvää, että hänen syntymänsä talvipäivänsei-

sauksen aikaan ja ylösnousemuk-
sensa kevätpäiväntasauksen aikaan
seuraavat hyvin kehittyntä arkkii-
tyypistä mallia.

Kun tarkastellaan kristillisen ju-
malan luonnetta ja hänen ihmiskun-
nalle tuomaansa sanomaa, niin hä-
nen syntymäänsä tuskin olisi voitu
sijoittaa paremmin muuhun vuoden-
aikaan tai astronomiseen kalenteriin.

Joulupuun symboliikasta

Onko joulupuu, elämänpuu, Herran
fyysisen syntymän symboli siinä mie-
lessä, että hän tuo ikuisen elämän
maailmaan ja ihmiskunnalle, vaikka
on ikuisesti elämän ja kuoleman lo-
puttomassa kierrossa? Nouseeko
ikivihreä joulupuu lumen peittämästä
maasta kosmoksen henkiinheräämi-
sen ja tulevan uudelleensyntymän
symbolina? Tässä yhteydessä on
kiintoisaa havaita, että juutalaiset
viettävät valojuhlaansa samaan ai-
kaan vuodesta. Silloin joka päivä
sytytetään yksi seitsemästä kyntti-
läljalan kynttilästä, mikä tuo mieleen
luomisen seitsemää päivää.

Voimme pohtia, onko joulupuu
laina esikristillisen ajan talvipäivän-
seisaukseen liittyneestä germaani-

sesta symboliikasta. Tuolloin se
edusti taivaspuuta, jälleensyntymän
sielupuuta, jonka oksilla vainajien
sielut olivat kuolemattomina tuikki-
vina tähtinä ottamassa vastaan uu-
distavaa elämänvoimaa silloin, kun
kosmos on syntymässä uudelleen.
Vai onko joulupuumme pyhä puu,
symboli sille, että maailma osoittaa
kunnioitusta sille suurelle kosmisel-
le tapahtumalle, että Kristus tulee ja
joulupuun valot kuvaavat tietoisuu-
den valaistumista ja ikuista elämää?
Tai edustaako joulupuu kosmista
akselia, symbolia Messiaasta, Po-
jasta, joka yhdistää Luojan ja luodun?
Tai ehkäpä se on itsensä Mes-
siaan symboli, jumalihmisen, kreik-
kalaisen Anthropolin, joka laskeu-
tuu alas maahan osoittaakseen tien
elämän puun luo? Tai ehkäpä se
voidaan käsittää Kristussymbolina,
johon viitataan Johanneksen evan-
geliumin 15: 1 ”minä olen totinen vii-
nipuu...”

Onko se elämänpuu, symboli
Luojan työlle, jonka tarkoituksena
on ihmisten täydellistäminen yhteis-
sessä tietoisuudessa? Tai onko se
muutoksen filosofinen puu, josta tu-
lee risti, merkinä ylösnousemuk-
sesta pääsiäisen aikaan? Vai onko

se ilmentymä ihmisen kohtalosta, siitä näytelmästä, josta Vapahtajan kamppailu on esimerkki? Joulupuu symbolina voi saada monia mahdollisia arkkityypisiä sisältöjä. Vain ne sisällöt, jotka meille ihmisinä psykologisesti ja henkisesti ovat tarpeen, tulevat tietoisuuteen. Joulupuusymbolissa voimme nähdä joukon tapahtumia ja kuvia, jotka ovat läheisessä yhteydessä psyyken syviin lakeihin ja elämän esiintymiseen Kosmoksessa.

Samalla tavalla näemme universumissa tapahtuvan elämän luomisen ja luonnon jälleensyntymisen kosmise-

na akselina. Se avaa mahdollisuuden uuteen olemassaoloon, Vapahtajan syntymiseen ja ihmisen nousemiseen kuolemattomuuteen muuttamalla tiedon puu elämän puuksi.

Joulupuu muistuttaa mayakan-
san universumin keskuksessa ol-
lutta ”ensimmäistä vihreää” ya-
xchepuuta. Se oli kodin symboli-
nen keskus, keskeinen napa, joka
loi siellä asuville elämää antavan
yhteyden psyyken arkkityyppisten
osien ja ilmiöiden maailman välil-
le.

Mystiikan soveltaminen käytäntöön

Rosenkorset No.1. v.1989
Ralph Lewis

Tiettyjä kysymyksiä nousee heti esiin, kun keskustellaan mystiikasta. Miten määrittelemme mystiikan? Mitä se sisältää? Kuinka mystistä filosofiaa voidaan soveltaa arkielämässä?

Mystiikka on yksinkertaisesti oman itsen herättämistä tietoisuuteen jumalallisesta todellisuudesta. Minä tulee ensi kertaa tietoiseksi kosmisesta kauneudesta oman rajallisen epätäydellisyytensä vastakohtana. Minä pyrkii sen jälkeen pitämään esikuvanaan kokemaansa jumalallista kauneutta. Mystiikka on ehdoton ja henkilökohtainen kokemus.

Kaikkina aikoina on ollut ihmisiä, joita on pidetty suurina mystikkoina. Näitä ovat mm. Akhenaton, Plotinus, Clemens Aleksandrialainen, Fransiskus Assisilainen ja Francis Bacon. Nämä ja monet muut ovat tunnettuja vielä tänäänkin mystisis-tä tiedoistaan ja filosofiastaan. Jo-

kainen, joka havahtuu objektiiviset aistit ylittävään tietoisuuteen, on sydämen mystikko.

Plotinus, uusplatonilainen filosofi sanoi, että mystiikka on ”häät sie-lun ja Jumalan kesken”. Kyseessä on henkilökohtainen ykseyden kokemus Absoluutin, *Ainoan*, kanssa. Mystisessä kokemuksessa on neljä elementtiä. Ensin on se, *mitä ei voi sanoin kuvata*. Kokemusta on vaikea selittää sanoin. Kyse on enemmänkin tunteesta. Selittäminen

on yhtä vaikeaa kuin klassisen musiikin ominaisuuksien kuvaileminen. Toinen elementti on *noettinen*. Sana tarkoittaa sitä, että yksilölliset kokemukset sisältävät ainutkertaisia uusia tietoja, mitkä ovat syvällisempiä, kuin mitä pelkkä järki kykenee ymmärtämään. Kolmas elementti on *häilyvyys*. Henkilö ei pysty säilyttämään mystistä kokemusta pitkää aikaa. Kokemuksen muisto hälvenee vähitellen. Neljäs elementti on *passiivisuus*. Minä on täysin passiivinen kokemuksen aikana. Se ei tunne eikä ajattele yhtään mitään.

Sisäinen kokemus

Mystiikka on *kokemus* eikä vain jotain teoriaa. Se on sisäinen kokemus. Jotta mystiikkaa voidaan soveltaa käytäntöön, täytyy ensin tehdä töitä minän kanssa ja saada sen kokemukset esille. Mystiikka tarjoaa aineksen, jota mietiskelemme, ennen kuin ryhdymme soveltamaan mystiikkaa käytäntöön.

Mystiikka ei hyväksy tiedon rajoittumista aistien havaitsemaan ympäristöön. Mystiikan perusperiaatteita on, että ihminen on luonnos-

taan jumalallinen ja siksi hänellä on mahdollisuus suoraan yhteyteen reaalielämän, Ainoan, kanssa.

On tärkeää, ettemme sekoita mystiikan tekniikkaa mystiikan soveltamiseen käytäntöön. On monia sekä itämaisia että länsimaisia tekniikoita. Mikään tekniikka ei kuitenkaan voi koskaan olla muuta kuin apuväline. Se ei voi olla mystiikan päämäärä. Asiassa on samanlainen ero kuin työkalujen käyttämiseen oppimisella ja talon rakentamisella. Mystiikan periaatteisiin tulee liittää ymmärrys sen käyttämisestä arkielämässä.

Meditaatio on mystiikan parhaita tekniikkoja. Sillä on myös käytännön merkitys. Meditaatiolla on mystikon elämässä tärkeä osa, sillä se tarjoaa harjoittajalleen mahdollisuuden oppia enemmän minästä. Hänelle selviää, että tietoisessa olemuksessa on paljon enemmän, kuin mitä tavallisesti kuvitellaan. Minä on enemmän kuin tietoisuudentila. Inspiraatio, tieto ja uudet ulottuvuudet ovat hedelmiä, mitä saadaan, kun ollaan yhteydessä muille tietoisuudentasoille. Jotkut pitävät meditaatiota pakona todellisuudesta. Me-

ditaatio ei tarkoita lainkaan ovien sulkemista joillekin vaikutteille vaan paremminkin astumista psyyken hiljaisiin huoneisiin.

Eräs eduista

Eräs meditaation tuomista eduista on laajempi ontologian ymmärrys. Ontologia tarkoittaa olemassaolon luonnetta ja perimmäisiä kysymyksiä. ”Oleminen” viittaa absoluuttiseen todellisuuteen, *Ainoaan, Kosmokseen*. Ontologia on metafysiikan opiskelun perusta mutta metafysiikka lähestyy ontologiaa vain älyllisesti. Mystiikka tekee ontologiasta henkilökohtaisen kokemuksen.

Perustanaan ontologia mystikko kokee ykseyden kaikkeen todellisuuteen. Hän ei enää hämmenny vaihtelevista teologisista ja kosmisista koskevista käsityksistä. Hänelle ei enää ole olemassa sellaisia todellisuuden osa-alueita kuin taivas, helvetti, luonnollinen, yliluonnollinen, absoluuttisuus, aika ja tila. Mystikko ei myöskään pidä ainetta jonain erillisenä aineettomaksi kutsuttuun. Todellinen mystikko on myös panteisti. Hän kokee jumalallisen hen-

kisen olemassaolon läpäisevän kaiken. Lait, joiden kautta jumalallisuus toimii ja ilmentyy, ovat myös jumalallisia. Ei ole mitään oleellista eroa oleellisen ja sen ilmentymistä koskevien lakien välillä. Eroa on yhtä vähän kuin ihmisen sisimpien ajatusten ja hänen tekojensa välillä. Panteisti näkee siksi luonnon kaikissa ilmentymissä aina jumalallisen ilmentymisen. Hän ymmärtää myös, ettei mikään rajallisessa olemassaolossa vastaa täysin jumalallista. Hollantilainen filosofi Spinoza sanoi, ettei luontokaan ole jumalallinen täydellisyys. Tämä on totta, sillä jumaluudella on mahdollisuus paljon enempään, kuin mikä nyt on olemassa.

Luonnon ymmärtäminen

Tästä syystä panteistinen mystikko kokee, kuinka jumaluus voidaan havaita luonnonilmiöissä. Hänen havaintonsa johtavat luonnon ymmärtämiseen. Hän etsii henkilökohtaista läheisyyttä siihen, oman itsensä harmoniaa. Mystinen panteismi ei hyväksy vanhaa teologista ajatusta, että vain ihmisellä on sielu ja henkinen olemuspuoli. Jos ihmisen sielu säteilee jumalallisesta tietoisuudes-

ta, silloin kaikella elävällä on sielu, mutta se ilmentyy alemmalla tasolla. Tämä tietoisuus elämästä liittyy toinen toiseensa riippumatta siitä, minkä muodon eliö saa.

Onko näin abstraktilla aiheella kuin mystinen panteismi, jotain käytännön arvoa? Kyllä on, koska se poistaa monia menneisyydestä peräisin olevia harhaluuloja, uskomuksia ja tietämättömyyttä. Se saa ihmiset noudattamaan maailmanlaajuista yhteenkuuluvuutta, mikä on kaiken läpäisevän kosmisen voiman ominaisuus.

Yhdenvertaisuus

Mystiikan toinen käytännön näkökohta on sen kehittämä yhdenvertaisuuskäsite. Filosofisesti ja sanataarkasti nähtynä yhdenvertaisuus voidaan ymmärtää loogisena ristiriitaisuutena. Jos esimerkiksi jokin asia olisi yhdenvertainen jonkin toisen kanssa, kadottaa asia omalaatuisuutensa ja erillisyytensä, koska yhdenvertaisuus sisältäisi samankaltaisuuden ajassa ja paikassa, kokonaisuudessaan samankaltaisuuden. Silloin ei voisi olla moninaisuutta, koska vain yksi asia tai yksi tila voisi

olla olemassa.

Näin katsottuna ei ole olemassa mitään absoluuttia yhdenvertaisuutta. On vain suhteellinen. Mystiikka osoittaa, ettei ihmiskunnassa ole mitään muuta absoluuttia yhdenvertaisuutta kuin vitaalin elämänvoiman tasolla ja se läpäisee kaiken elävän.

Ihmisten älykkyys, tunteet ja tietoisuus vaihtelevat. Ainoa yhdenvertaisuuden arvoinen asia on oikeus oppia tuntemaan oma itsemme. Tällainen oikeus sisältää velvoitteen, että kaikilla pitäisi olla mahdollisuus ajatella vapaasti ja ilmaista ajatuksensa. Mystiikka hyväksyy yhdenvertaisuuden vain tässä merkityksessä.

Toinen mystiikan käytännön sovellus on sen arvokäsitys. Mystikko tietää, että arvot ovat suhteellinen käsite. Mitä joku pitää suuressa arvossa, ei toinen pidäkään. Eikö olekaan mitään absoluuttista arvoa, mihin kaikkien tulisi pyrkiä?

Ainoa absoluuttinen arvo on *elämä*, koska kaikki muu on siitä riippuvaista. Tällä arvolla pitäisi olla oikeutuksensa. Pelkästään elossa ole-

minen ei ole korkeinta, mitä ihminen voi saavuttaa. Ihminen voi *käyttää elämänsä oikein tai väärin*. Elämänvoima on puhtaimmillaan luovaa, ei tuhoavaa. Ihmisen henkilökohtaisten elämänarvojen tulee suuntautua tämän mukaisesti.

Jokaisella meillä on kykyjä, mitkä ovat vielä osittain kehittymättömiä odottaen, että ne herätetään. Kyvyt voivat olla teknisiä, taiteellisia tai älyllisiä valmiuksia. Velvollisuutemme on elää arvokas elämä luomalla jotakin arvokasta ja auttamalla toisia heidän pyrkimyksissään ja jaloissa päämäärissään. Omien luovien taipumusten kieltäminen tai toisiin kielteisesti vaikuttaminen on elämän väheksymistä ja aliarvostamista.

Mystiikka antaa välineet omien henkilökohtaisten elämänarvojen löytämiseen. Intuitio on eräs tekniikka. Ihmisen ei tule tuhjata elämäänsä vaan hänen tulee käyttää aikansa hyvin, käytännöllisesti ja tehokkaasti. Hänen tulee saattaa henkilökohtainen rakentava luovuutensa johonkin muotoon.

Ihmisen ei tarvitse olla nero lisätäkseen elämänsä arvoa. Avulias ehdotus, hyvä ajatus ja eettisten virheiden välttäminen ovat hyviä esimerkkejä. Jos niitä innoittavat mystiset opinnot, nämäkin arvot ovat hyviä esimerkkejä käytännön mystiikasta.

"Asemasi määräytyy sen mukaan, mitä ihmiset puhuvat sinusta selkäsi takana."

—Edgard Howe

Oikea hetki on osoittaa olevasi hyvä ihminen, kun joku sinua heikompi kiusaa sinua.

-Buddha

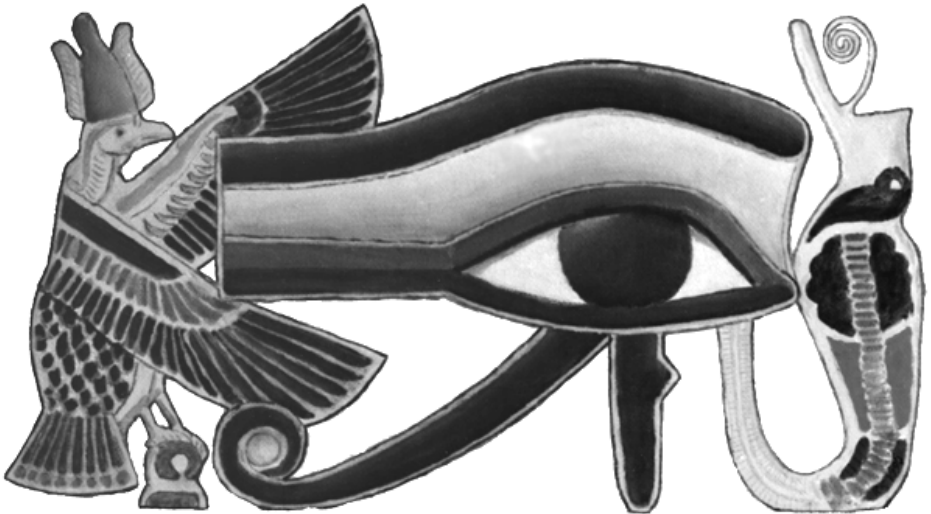
Silmä muinaisajan Egyptissä

Paul Goodall, FRC

The Rosicrucian Beacon, syyskuu 2001

Muinaisajan ihmiset olivat kovin kiinnostuneita ihmisen kehosta ja antiikin egyptiläiset erityisesti. Heidän mielestään ruumiin eri osiin liittyi erilaisia ominaisuuksia. Sitä paitsi kehon osia käytettiin hieroglyfimerkkeinä, joilla saattoi olla sekä konkreettista että abstraktista merkitystä. Silmä oli Egyptin kirjoituksissa ja kulttuurissa tärkeä ja yleisimmin käytetty ruumiinosana.

Muinaisen Egyptin silmälle annettu merkitys johtui sen merkityksestä ihmisen havaitsemiskyvylle. Sinänsä sen ajateltiin ilmentävän myöskin abstrakteja ominaisuuksia kuten tietoisuutta, älyä, tietoa ja ymmärtämistä. Koska silmä kykenee erottamaan valoa ja pimeyden, siitä tuli myös uskonnollinen symboli. Egyptiläiset uskoivat, että sil-

mistä voi lähteä voimaa, ja tämä varmaankin johti ajan mittaan ”pahan silmän” käsitteeseen. Jotta olisi voitu estää pahan silmän vaikutusta, alettiin käyttää silmää muistuttavaa jalokiviamulettia. Tämä wedjat-symboli tunnettiin ”Horuksen silmänä”.

Vaikka silmäsymbolin alkuperä on epävarma, sen käyttö egyptiläisessä ikonografiassa oli laajalle levinnyttä. Silmäsymboli on useimmissa arkeologisissa kaivauksissa löydettyissä amuleteissa. Amuletti on pitkälle tyylielty ja haukkajumala Horuksen silmän muodossa.

Horus oli Osiriksen ja Isiksen poika ja he olivat egyptiläisten jumalia. Egyptin jumalaistarun mukaan Horus taisteli Setiä, setäänsä vastaan kostaakseen isänsä kuoleman. Taistelussa Set pisti Horusta vasempaan silmään, joka meni puhki ja pirstoutui palasiksi. Thot, viisauden ja kirjoituksen jumala paransi silmän magialla. Tapahtumasta kerrotaan monia myyttejä ja joidenkin mukaan Hathor paransi Horuksen silmän.

Tästä silmänsärkymismyytistä saatiin ajatus osien

käyttämisestä laskumenetelmänä. Tässä oli kyse wedjatin tietyistä osarvoista, jolloin kukin osa wedjatista edusti murto-osaa muistuttavaa arvoa. Hieroglyfioissa näitä osia käytettiin ilmaisemassa lukuja. Näiden lukuosien summa oli kuitenkin yhteenlaskettuna 63/64, jolloin kyse ei ollut yhdestä kokonaisesta. Egyptiläiset arvelivat, että Thotin magiikka muodosti tämän puuttuvan osan, joka oli 1/64.

Haukkajumalan Horuksen molemmat silmät edustivat kaksinaisuutta, dualiteettia. Oikea silmä edusti aurinkoa ja vasen kuuta. Hautajaisamulettissa käytettiin kummassakin silmässä eri materiaalia, aurinkosilmä tehtiin punaisesta jaseperista (kvartsilaji) ja kuusilmä lapis lazulista (sininen mineraali). Molemmat silmät

esitettiin usein yhtäikää ja tavallisesti ne maalattiin arkun vasemmalle eli itäisivulle. Muumio voitiin sijoittaa myöskin vasemmalle kyljelleen siten, että se voi käyttää näitä silmiä. Tosiasiassa kuollut asetettiin usein katsomaan itään eli elämään päin mieluummin kuin länteen eli aliseen maailmaan. Tämä viittaa siihen, etteivät egyptiläiset ajatelleet koko ajan kuolemaa (1). Silmäpiirroksia oli myös veneissä, niin että ne näkisivät tien-
sä ja suojelesivat merimiehiä. Tätä käytäntöä voi tavata vieläkin.

Suojaus oli wedjatamulettiin liittyvä tärkein aihe. Sitä käytettiinkin hyvin paljon. Wedjatmerkki liitettiin tavallisesti amuletteihin ja jalokiviin. Käytettiin myös wedjat-laattaa. Tämä asetettiin ruumiin balsamointia varten tehdyn haavan päälle, jonka läpi nestettä poistettiin. Pyhää suojelevaa silmää käytettiin myöskin koristeellisissa rintalevyissä. Myös siivellisiä silmiä käytettiin jumalilla ja kuninkailla.

Eräs pyhän silmän käyttötapa on peräisin mytologiasta, jolloin sitä käytettiin uhraussymbolina. Tällöin sen tarkoitti, että Horus antoi parannetun silmän isälleen, Osirikselle. Täs-

tä aiheesta on monenlaisia muunnoksia etenkin Egyptin historian myöhäisvaiheessa.

Silmän symboliikka ei liity pelkääseen Egyptiin. Kaikkialla antiikin maailmassa silmää pelättiin ja kunnioitettiin. Nykyäänkin silmä on mah-
tava esoteerinen symboli. Se esiintyy vieläpä Yhdysvaltain rahassa. Silmä on moniselitteinen symbolikal-
taan ja se on samalla egyptiläisen taiteen esteettinen testamentti.

Alaviite

1. Bob Brier. *Ancient Egyptian Magic*. Quill New York, 1981, s. 121

Kirjallisuutta

Richard Wilkinson. *Reading Egyptian Art*. Thames and Hudson, 1992.

Maria Carmela Betro. *Hieroglyphics*. Abbeville Press, 1996.

Bob Brier. *Ancient Egyptian Magic*. Quill New York, 1981.

Anthony Stevens. *Adriane's Clue: A Guide to the Symbols of Humankind*. Allen Lane, 1998.

Barbara Watterson, *Gods of Ancient Egypt*, Sutton, 1996.

TABULA SMARAGDINA HERMETIS eli SMARAGDITAU LU

Vuonna 1609 julkaistiin Hannoverissa teos "Amphitheatrum Sapientiae Aeternae". Tekijä oli Heinrich Khunrath. Teoksessa on suuri kuva kivilohkareesta, johon smaragditaulun teksti on kaiverrettu latinaksi ja saksaksi. Tästä saksankielisestä tekstistä on alla oleva käännös. Käännöksessä on säilytetty isot kirjaimet ja välimerkit juuri sellaisina, kuin ne olivat mainituksa tekstissä.

Teksti on ollut tunnettu ja alkemistien käyttämä ainakin 1100-luvulla. Perimätiedon mukaan se olisi kuitenkin paljon vanhempi, jopa 1200-luvulla e.Kr.

Tämä on vääristelemätön totuus, varma ja tosi, että kaikki se mikä on ALHAALLA, on samanlaista kuin se mikä on YLHÄÄLLÄ; Ja että se mikä on YLHÄÄLLÄ, on samanlaista kuin se mikä on ALHAALLA: siten voi YKSEYDEN ihme toteutua. Kuten KAIKKI on luotu YKSINOMAAN YHDESTÄ YKSEYDESTÄ, YHDEN AI-NOAN tahdosta ja käskystä, joka loi sen mielessään; niin syntyy KAIKKI tästä samasta YKSEYDESTÄ Sallimuksen ja yhdistymisen yhteen liittämistä.

AURINKO on sen ISÄ, ja KUU on sen ÄITI; - TUULI on kantanut sitä kohdussaan: MAA on sen IMETTÄJÄ.

Tämä on koko maailman KAIKEN TÄYDELLISYYDEN ISÄ. SEN VOIMA on TÄYDELLINEN, Kun SE muuttuu jälleen MAAKSI.

Niin sinun tulee erottaa Maa TULESTA, ja hieno karkeasta hyvin hellävaraisesti ja suurella nöyryydellä ja ymmärryksellä.

Se nousee MAASTA TAIVAASEEN ja laskeutuu TAIVAASTA jälleen MAAHAN Ja saa siis voiman Ylemmästä ja Alemmasta.

NÄIN SAAT OMAKSESI KOKO MAAILMAN KAIKEN IHANUUDEN. Sen tähden sinusta poistuu kaikki ymmärtämättömyys ja kykenemättömyys.

Tämä VOIMA on VAHVIN KAIKISTA VOIMISTA; Silloin se voi voittaa kaiken hauraan ja tunkeutua kaikkeen kiinteään: NÄIN SIIS MAAILMA ON LUOTU.

Siitä syntyvät ainutlaatuiset yhdisteet JA MONENLAISET IHMEET saavat muotonsa; Tällä tavalla kuin tässä on esitetty. Ja tämän vuoksi minua sanotaan HERMES TRISMEGISTOKSEKSI, kolmesti suureksi, koska tunnen maailmankaikkeuden viisauden kolmijaon. Tässä on kaikki sanottavani AURINGON AIKAANSAANNOKSESTA.

HERMES TRISMEGISTOS